

PAPER DETAILS

TITLE: 2010-2022 Yillari Arasinda Okul Disi Öğrenme Ortamlarina Iliskin Yapilan Lisansüstü Tezlerin Incelenmesi

AUTHORS: Ayfer SAHIN,Rabia ASAL ÖZKAN

PAGES: 70-81

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3081084>

Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
Sakarya University Journal of Education Faculty

e-ISSN: 2717-6401

2010-2022 Yılları Arasında Okul Dışı Öğrenme Ortamlarına İlişkin Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi***

Ayfer ŞAHİN* Rabia ASAL ÖZKAN**

Makale Bilgisi	ÖZET
<i>Geliş Tarihi:</i> 13.04.2023	Bu çalışmanın amacı okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan bilimsel çalışmaların ışığında okul dışı öğrenme ortamları konusunun bütüncül bir şekilde ele alınması ve daha geniş bir perspektifle ortaya konulmasıdır. Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi yoluyla yürütülmüştür. Çalışma kapsamında 2010-2022 yılları arasında Türkiye’de okul dışı öğrenme ortamına ilişkin yapılan lisansüstü tezler incelenmiştir. Veri tabanında belirlenen anahtar sözcüklerle toplamda 81 çalışmaya ulaşılmış fakat 18 çalışma Türkçe dışındaki bir dille yazılmış olmaları ve/veya 2010 yılından önce yapılmış olmaları nedeniyle çalışma grubuna dâhil edilmemiştir. Verilerin analizinde betimsel içerik analizi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda 2010-2022 yılları arasında okul dışı öğrenme ortamları konusunda gerçekleştirilmiş olan tezlerin metodolojisi incelendiğinde en çok nicel yöntemlerin tercih edildiği, daha sonra nitel ve son olarak da karma yöntemlerle gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Çalışma kapsamında incelenen tezlerde en çok ortaokul öğrencileri, daha sonra öğretmen ve öğretmen adaylarından oluşan çalışma grubu veya örneklemin tercih edilip veri elde edildiği; ilkokul, okulöncesi ve lise öğrencileriyle gerçekleştirilen çalışmaların sayısının az olduğu da ortaya konulmuştur. Okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan lisansüstü çalışmalarda en çok Fen Bilgisi Öğretimi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi ile ilgili araştırmalara yer verildiği, diğer disiplinlerle ilgili çok az sayıda çalışma olduğu da ortaya konulmuştur. Anahtar Sözcükler: Formal öğrenme ortamları, informal öğrenme ortamları, okul dışı öğrenme ortamları, lisansüstü tez, içerik analizi.
<i>Kabul Tarihi:</i> 25.06.2023	
<i>Basım Tarihi:</i> 30.06.2023	
doi: 10.53629/sakaefd.1282463	
Makale Türü: Araştırma Makalesi	

* Prof. Dr., Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı, Kırşehir-Türkiye, asahin@ahievran.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9903-1445

** Arş. Gör., Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı, Kayseri-Türkiye, rabiaasal@erciyes.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1371-6203

***Bu çalışma Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu (USOS) 2022’ de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Kaynakça Gösterimi: Özkan A. R. & Şahin A. (2023). 2010-2022 Yılları Arasında Okul Dışı Öğrenme Ortamlarına İlişkin Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi, *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 70-81. doi: 10.53629/sakaefd.1282463.

Citation Information: Özkan A. R. & Şahin A. (2023). Analysis of Postgraduate Theses on Out of School Learning Environments Between 2010-2022, *Sakarya University Journal of Education Faculty*, 23(1), 70-81. doi: 10.53629/sakaefd.1282463.

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 International License.

Analysis of Postgraduate Theses on Out of School Learning Environments Between 2010-2022

Article Information	ABSTRACT
Received: 13.04.2023	The purpose of this study is to deal with the issue of out of school learning environments in a holistic way and to present them with a broader perspective in the light of scientific studies on out of school learning environments. This study was carried out through document analysis, which is one of the qualitative research methods. Within the scope of the study, postgraduate theses on the out of school learning environment in Turkey between the years 2010-2022 were examined. A total of 81 studies were reached with the keywords determined in the database, but 18 studies were not included in the study group because they were written in a language other than Turkish and/or were made before 2010. Descriptive content analysis was used in the analysis of the data. As a result of the study, when the methodology of the theses conducted between 2010-2022 on out of school learning environments was examined, it was determined that quantitative methods were mostly preferred, then qualitative and finally mixed methods. In the theses examined within the scope of the study, the study group or sample consisting mostly of secondary school students, then teachers and teacher candidates was preferred and data was obtained; It has also been revealed that the number of studies conducted with primary, preschool and high school students is low. It has also been revealed that in postgraduate studies on out of school learning environments, researches on Science Teaching and Life Studies Teaching are mostly included, and there are very few studies on other disciplines. Keywords: Formal learning environments, informal learning environments, out of school learning environments, graduate thesis, content analysis.
Accepted: 25.06.2023	
Published: 30.06.2023	
doi: 10.53629/sakaefd.1282463	
Article Type: Research Article	

1. GİRİŞ

İçinde bulunulan çağda hayatın her alanında olduğu gibi eğitim öğretim süreçlerinde de hızlı değişim ve dönüşümler yaşanmaktadır. Eskiden eğitim öğretimin yürütüldüğü mekânlar olarak sadece okul adı verilen kapalı binalar akla gelirken günümüzde öğretilecek konuların içeriğine ve doğasına uygun olarak belirlenmiş olan her yer bu kapsamda değerlendirilmektedir (Şahin, 2021). Okulda gerçekleştirilen eğitim süreçlerine destek olarak ele alınan bu durum literatürde genel olarak “okul dışı öğrenme” adıyla anılmaktadır.

Okul dışı öğrenme, sınıf duvarları dışında bir plan dâhilinde gerçekleştirilen bütün etkinlikleri kapsamaktadır. Bu etkinlikler bazen sınıf içi etkinliklerden bağımsız olarak düşünülmektedir. Oysa bu etkinlikler sınıf içi etkinliklerden bağımsız olmaktan ziyade sınıf içi etkinlikleri zenginleştiren ve tamamlayan etkinliklerdir. (Şen, 2019). Okul dışı öğrenme ortamları; müzeler, hayvanat bahçeleri, botanik bahçeleri, bilim merkezleri, uzay ve gözlem evleri, millî parklar, sanayi kuruluşları, enerji santralleri, geri dönüşüm tesisleri gibi gerçek ortamların yanı sıra WEB 2.0 araçları, Eğitim Bilişim Ağı (EBA) vb. eğitim içerikleri, artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik gibi dijital ortamları içermektedir (Karademir, 2018).

Eshach’a (2007) göre okul dışı öğrenme ortamları non-formal okul dışı öğrenme ortamları ve informal öğrenme ortamları olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Non-formal ortamlar sadece belirli zaman aralıklarında ziyaret edilebilen kurumsal ortamlarken informal ortamlar her an ziyaret edilebilen kurumsal olmayan ortamlardır (Tal ve Morag, 2009). Non-formal ortamlarda bireylere rehberlik edilerek öğrenme desteklenirken informal ortamlarda bireylerin etkileşimi sonucu kendiliğinden gelişen öğrenmeler gerçekleşmektedir. Non-formal öğrenme ortamları öğrencinin bilgiyi yapılandırmasını sağlayan bireylere rehberlik edilerek etkili öğrenme ortamlarının oluşturulduğu mekanlardır. İnfomal ortamlar da ise bireyin karşılaştığı bir olay ve durum karşısında daha plansız ve gelişigüzel öğrenmeler yaşadığı ortamlardır (Fidan, 2012). Non-formal öğrenme ortamları akvaryum, planetarium, hayvanat bahçesi, bilim merkezi ve müzeler gibi resmî kurumlardan oluşurken informal öğrenme ortamları sokaklar, oyun alanları, okul bahçesi ve ev gibi ortamlardır (Eshach, 2007).

Okullarda planlı ve programlı olarak gerçekleştirilen öğrenme yaşantılarına ek olarak gerçekleştirilen okul dışı öğrenme ortamları öğrencilere yeni deneyimler ve katkılar sağlamaktadır (Bozdoğan, 2016; Tatar ve Bağrıyanık, 2012). Okul dışı öğrenme ortamları, formal öğrenme ortamları ile kıyaslandığında daha esnek ve daha eğlencelidir. Çünkü okul içinde gerçekleştirilmesi mümkün olmayan etkinlikleri okul dışı farklı ortamlarda gerçekleştirme imkânı sunması, öğrencilerin yaşayarak deneyimlemelerine izin vermesi her yaştan bireyin

eğlenerek öğrenmesi sağlamaktadır (Taylor & Caldarelli, 2004). Okullarda ihmal edilen ilgi, motivasyon merak gibi duyuşsal özellikler okul dışı öğrenme ortamlarında daha kolay kazandırılmaktadır (Pedretti, 2002)

Öğrenme sürecinin etkili hale gelmesi, anlamlı ve kalıcı öğrenmenin sağlanabilmesi için, öğrenilen bilgilerin günlük yaşamla ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Fakat öğrenciler genellikle yeni bilgilerin günlük yaşama transferinde sorun yaşamaktadırlar (Balkan Kıyıcı ve Yiğit Atabek, 2010). Bu sebeple sadece sınıf içinde değil sınıf dışında da yaparak yaşayarak anlamlı ve kalıcı öğrenmelerin sağlanması desteklenmelidir. Okul dışı öğrenme ortamları tam bu noktada devreye girerek öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmesine imkân sağlamaktadır (Sebik Gündüz ve Kıratlı, 2021). Sınıf ve okul dışı ortamlarda gerçekleştirilen etkinlikler, öğrencilerin birincil deneyim yaşamasına imkân vermesinin yanı sıra, öğrenilen bilgilerin somutlaştırılmasına ve bilginin günlük yaşama transfer edilerek problemlere çözüm üretilmesine katkı sağlamaktadır (Braund ve Reiss, 2006; Çalışkan ve Yıldırım, 2021). Bu bağlamda okul dışı öğrenme, kendine özgü öğrenme deneyimlerini geliştirerek, öğrenme sürecini kolaylaştırmakta ve bilgi ile öğrenen arasındaki hiyerarşik olmayan ilişkiyi teşvik etmektedir (Bamberger ve Tal, 2006). Ayrıca okul dışı öğrenme ortamları öğrencilerin tüm duyuşlarını kullanmasını gerektirdiği için hatırlamayı kolaylaştırmakta, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi (Falk ve Dierking, 1997; Tösten, 2020) ve öğrencinin kendi öğrenme hızında öğrenmesini desteklemektedir. Böylece öğrenciyi cesaretlendirmekte ve öğretim süreci daha etkili hale getirilebilmektedir (Gerber, Marek ve Cavallo, 2001; Melber ve Abraham, 1999). Okul dışı öğrenme ortamları öğrencinin öğrenme sürecine ilgi duymasını ve eğlenerek öğrenmesini sağlar. Bu da öğrencinin akademik başarısını olumlu etkilemektedir (Dori ve Tall, 2000). Okul dışı öğrenme ortamları öğrencilerin iletişim, yaratıcı düşünme, problem çözme gibi becerilerinin de gelişimine katkı sağlamaktadır (İleritürk ve Küçüköğlü, 2020; Korkmaz, 2020). Ayrıca okul dışı öğrenme ortamlarında çalışan öğrenciler grup halinde çalışma, öz yönetim gibi becerileri de kazanmaktadır (Ocak ve Korkmaz, 2018). Bu da öğrencilerin sosyal beceriler kazanmasına, özgüven geliştirmelerine yardımcı olmaktadır (Kubat, 2018).

1.1. Araştırmanın Amacı

Türkiye’de konuyla ilgili literatür incelendiğinde yoğunlukla okul dışı öğrenme ortamlarına yönelik öğretmen, öğretmen adayı veya öğrenci görüşlerine ilişkin çalışmaların (Bostan Sarioğlu ve Küçüközer, 2017; Çiçek ve Saraç, 2017; Kubat, 2018; Sontay, Tutar ve Karamustafaoğlu, 2016); okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirilen öğretim sürecinin akademik başarı, beceri, tutum vb. üzerine etkisine ilişkin çalışmaların (Caner, 2019; Erten ve Taşçi, 2016; Topal ve Kıyıcı, 2018); okul dışı öğrenme ortamına yönelik ölçek geliştirme çalışmalarının (Demir ve Çetin, 2021; Göloğlu ve Çetin, 2021; Üner, 2019) yapıldığı görülmektedir. Okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılmış bilimsel çalışmaların bütüncül bir şekilde ele alındığı herhangi bir çalışmaya rastlanamamıştır. Bu eksiklikten hareketle planlanan bu çalışma ile Türkiye örneğinde okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan lisansüstü tezler bütüncül bir şekilde ele alınarak konuya daha geniş bir perspektiften bakılmaya çalışılmıştır. Ayrıca bu çalışma ile okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan çalışmaların derinlemesine incelenerek bilgi sahibi olunacağı ve alandaki eksikliklerin belirlenmesine, alana ve araştırmacılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda çalışmanın amacı, 2010-2022 yılları arasında okul dışı öğrenme ortamına ilişkin yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin incelenmesidir.

1.2. Araştırma Problemi

Okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesinin amaçlandığı bu çalışmada 2010-2022 yılları arasındaki tezler çalışmaya dahil edilmiştir. 2010 yılı öncesinde Türkiye’de okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan tezlere sık rastlanmamış olması başlangıç olarak 2010 yılının belirlenmesine sebep olmuştur. Araştırma 2022 yılının Eylül ayına kadar yapılan lisansüstü tezleri kapsamaktadır. Araştırmanın genel amacı çerçevesinde aşağıdaki problemlere yanıt aranmıştır:

1. Tezlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Tezlerin türüne göre dağılımı nasıldır?
3. Tezlerin yöntem ve desenine göre dağılımı nasıldır?
4. Tezlerin örneklem/çalışma grubuna göre dağılımı nasıldır?
5. Tezlerin veri toplama araçlarına göre dağılımı nasıldır?
6. Tezlerin disiplin alanına göre dağılımı nasıldır?
7. Tezlerde kullanılan okul dışı öğrenme ortamlarına göre dağılımı nasıldır?

2. YÖNTEM

Okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesinin amaçlandığı bu çalışma bir doküman incelemesi çalışmasıdır. Doküman incelemesi; belirlenen konuya ilişkin daha önce yapılan her türlü yazılı çalışmanın amaca yönelik taranması, kategorize edilmesi, özetlenmesi ve ulaşılan bulguların amaç doğrultusunda analizi ve yorumlanması sürecini içeren bilimsel araştırma yöntemidir (Bowen, 2009; Şimşek, 2009).

2.1. Çalışmanın Veri Kaynağı

Çalışmanın veri kaynağını 2010-2022 yılları arasında Türkiye’de yapılan okul dışı öğrenme ortamına ilişkin lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Çalışmalara “okul dışı öğrenme”, “okul dışı öğrenme ortamları”, “okul dışı eğitim ortamları” anahtar sözcükleri kullanılarak Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veri tabanından ulaşılmıştır. Veri tabanında anahtar sözcüklerle toplamda 81 çalışmaya ulaşılmıştır. Bunlardan 18’i Türkçe yazılmış olma ve 2010 yılından sonra yapılmış olma kriterlerine uymadığı için çalışmaya dâhil edilmemiştir. Bu nedenle kriterlere uygun olan 63 lisansüstü çalışma araştırmanın çalışma grubuna dahil edilmiştir. Çalışma doküman incelemesi yoluyla yürütüldüğü için etik kurul iznine tabi değildir. Çalışmanın tüm sürecinde Committee on Publication Ethics (COPE)’ tarafından belirlenen kurallara uyulmuştur.

2.2. Veri Toplama Aracı

Çalışmada veri toplama aracı olarak tezlere yönelik künye bilgisinin ve belirlenen sekiz temaya ilişkin alt kategorilerin olduğu bir tez inceleme formu kullanılmıştır. Tez inceleme formu oluşturulurken literatürde var olan benzer formlardan faydalanılmıştır. Taslak form oluşturulduktan sonra uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda forma son hali verilerek ve her iki araştırmacı tarafından formlar doldurularak tezler analiz edilmiştir.

2.3. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde nitel veri analiz yöntemlerinden betimsel içerik analizi kullanılmıştır. Betimsel içerik analizi, belirli ölçütlere göre yapılan kodlamalarla gruplandırmaların yapıldığı sistematik bir analiz yöntemidir (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014; Lin, Lin ve Tsai, 2014). Betimsel içerik analizi; bilimsel verilerin özelliklerine göre sınıflandırılması, karşılaştırılması ve bu verilerden teorik sonuçlar çıkarılmasını içeren bir analiz yöntemidir (Cohen, Manion ve Morrison, 2007). Eğitim alanında yapılan içerik analizi daha çok yazılı belge, görüşme metinleri, günlükler gibi dokümanların incelenmesi ve analiz edilmesinde kullanılmaktadır (Patton, 2022). Bu bağlamda yapılan içerik analizinin çalışmaya uygun olduğu ve çalışmayı destekleyeceği söylenebilir. Araştırmanın amacı doğrultusunda 63 çalışma dokuz farklı temaya göre analiz edilmiştir. Bu temalar; yıl, tür, yöntem, desen, çalışma grubu, veri toplama araçları, disiplin alanı ve kullanılan okul dışı öğrenme ortamı, sonuçlar ve önerilerdir. Araştırma kapsamında incelenen 63 çalışma iki farklı kodlayıcı tarafından tez inceleme formu kullanılarak analiz edilmiştir. Miles ve Huberman’ ın (2022) güvenilirlik formülüne göre kodlayıcılar arasındaki tutarlık %87 olarak hesaplanmıştır. Şimşek ve Yıldırım’ a (2011) göre %70’ in üstündeki sonuçlar güvenilir kabul edilmektedir. Buradan hareketle araştırmada kodlayıcılar arasında tutarlık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca araştırma verileri frekans değerleri verilerek tablolar aracılığıyla sunulmuştur.

3. BULGULAR

2010-2022 yılları arasında okul dışı öğrenme ortamına ilişkin yapılan tezlerin incelendiği çalışmanın bu bölümünde incelenen çalışmalara ilişkin bilgiler tablolar halinde sunulmuştur.

3.1. Araştırmanın “Tezlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?” Alt Problemine İlişkin Bulgular

Tablo 1.

Tezlerin yıllara Göre Dağılımı

Yıl	f	Yıl	f
2010	1	2017	5
2011	-	2018	4
2012	1	2019	15
2012	1	2020	10
2014	2	2021	12
2015	2	2022	5
2016	5		
Genel Toplam			63

Tablo 1 incelendiğinde 2010-2022 yılları arasında okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin 63 tane tezin yapıldığı özellikle 2018 yılından sonra bu konuya ilişkin yapılan tez sayısının arttığı görülmektedir. Okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin en çok tezin 2019 (f=15), 2020 (f=10) ve 2021 (f=12) yıllarında yapıldığı görülmektedir.

3.2. Araştırmanın “Tezlerin türüne göre dağılımı nasıldır?” Alt Problemine İlişkin Bulgular

Tablo 2.

Tezlerin Türüne Göre Dağılımı

Tezin Türü	f
Yüksek Lisans	52
Doktora	11
Genel Toplam	63

Tablo 2 incelendiğinde 2010-2022 yılları arasında okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan çalışmaların 52’sinin yüksek lisans 11’inin ise doktora tezi olduğu görülmektedir.

3.3. Araştırmanın “Tezlerin yöntem ve desenine göre dağılımı nasıldır?” Alt Problemine İlişkin Bulgular

Tablo 3.

Tezlerin Yöntem ve Desenine Göre Dağılımı

Yöntem	Desen	f
Nicel	Yarı deneysel	13
	Tarama	9
	Gerçek deneysel	3
	Ölçek geliştirme	1
	Toplam	26
Nitel	Durum çalışması	10
	Olgubilim	5
	Eylem araştırması	4
	Metasentez	1
	Toplam	20
Karma	İç içe gömülü	13
	Açıklayıcı sıralı	3
	Paralel	1
	Toplam	17
Genel Toplam		63

Tablo 3 incelendiğinde 2010-2022 yılları arasında okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan tezlerin 26’sının nicel, 20’sinin nitel, 17’sinin ise karma yöntemle yürütüldüğü görülmektedir. Nicel yöntemle yürütülen çalışmalarda en çok yarı deneysel desen kullanılırken, nitel yöntemle yürütülen çalışmalarda en çok durum

çalışması deseni tercih edildiği tespit edilmiştir. Karma yöntemli araştırmalarda ise en çok iç içe gömülü desenin tercih edildiği görülmektedir.

3.4. Araştırmının “Tezlerin örneklem/çalışma grubuna göre dağılımı nasıldır?” Alt Problemine İlişkin Bulgular

Tablo 4.

Tezlerin Örneklem/Çalışma Grubuna Göre Dağılımı

Örneklem/Çalışma Grubu	f
Ortaokul öğrencileri	30
Öğretmen	11
Öğretmen adayı	9
İlkokul öğrencileri	7
Okul öncesi öğrencileri	2
Lise öğrencileri	1
Bilim merkezinde çalışan eğitimci	1
Öğrenci/öğretmen/yönetici/veli	1
Bilim merkezlerinde bulunan fizik sergileri	1
Genel Toplam	63

Tablo 4 incelendiğinde 2010-2022 yılları arasında okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan tezlerin 30’unda ortaokul öğrencileriyle, 11’inde öğretmenlerle, 9’unda öğretmen adaylarıyla 7’sinde ise ilkokul öğrencileriyle çalışıldığı görülmektedir.

3.5. Araştırmının “Tezlerin veri toplama araçlarına göre dağılımı nasıldır?” Alt Problemine İlişkin Bulgular

Tablo 5.

Tezlerin Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

Veri Toplama Araçlarına Göre	f
Ölçek	20
Ölçek/görüşme	15
Yarı yapılandırılmış görüşme	15
Ölçek/başarı testi	5
Gözlem/görüşme	4
Gözlem	3
Doküman incelemesi	1
Genel Toplam	63

Tablo 5 incelendiğinde okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan çalışmaların 20’sinde ölçek kullanıldığı, 15’inde ölçek ve görüşme kullanıldığı, 15’inde ise yarı yapılandırılmış görüşmelerle verilerin toplandığı görülmektedir.

3.6. Araştırmının “Tezlerin disiplin alanına göre dağılımı nasıldır?” Alt Problemine İlişkin Bulgular

Tablo 6.

Tezlerin Disiplin Alanına Göre Dağılımı

Disiplin Alanı	f
Fen Bilgisi Öğretimi	37
Sosyal Bilgiler Öğretimi	7
Matematik Öğretimi	1
Türkçe Öğretimi	1
Görsel Sanatlar	1
Kariyer Geliştirme	1
Ahlaki/Sosyal/Duygusal Gelişim	1
Genel/Belirtilmemiş	14
Genel Toplam	63

Tablo 6 incelendiğinde okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan tezlerin 37'sinin fen bilgisi öğretimi, 7'sinin sosyal bilgiler öğretimi ile ilgili olduğu, 14 tezde ise disiplin alanının belirtilmediği görülmektedir.

3.7. Araştırmının “Tezlerde kullanılan okul dışı öğrenme ortamlarına göre dağılımı nasıldır?” Alt Problemine İlişkin Bulgular

Tablo 7.

Tezlerde Kullanılan Okul Dışı Öğrenme Ortamlarına Göre Dağılımı

	Okul Dışı Öğrenme Ortamı	f
Non-formal	Bilim merkezi	12
	Müze	7
	Planetaryum	5
	Hidroelektrik santrali	3
	Geri dönüşüm tesisi	3
	Ağız diş sağlığı-diyaliz merkezi	2
	Hayvanat bahçesi	2
	Toplam	34
İnformal	Laboratuvar	3
	Okul bahçesi	2
	Teknoloji fakültesi	1
	Güzel sanatlar fakültesi	1
	Toplam	7
Belirtilmemiş	Genel	22
Genel Toplam		63

Tablo 7 incelendiğinde okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan tezlerin 34'ünün non-formal ortamlarda, 7'sinin informal ortamlarda gerçekleştirildiği, 22'sinde ise okul dışı öğrenme ortamının belirtilmediği görülmektedir. Non-formal okul dışı öğrenme ortamlarından en sık bilim merkezi (f=12) ve müzeler (f=7) tercih edilirken informal öğrenme ortamlarından en sık laboratuvar (f=3) ve okul bahçesinin (f=2) tercih edildiği görülmektedir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

2010-2022 yılları arasında okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin 63 tane tezin yapıldığı özellikle 2018 yılından sonra bu konuya ilişkin tez sayısının arttığı görülmektedir. Okul dışı öğrenme ortamlarına yönelik yapılan tezlerin sayısının özellikle 2018 yılından sonra artması 2018 yılında öğretim programlarının güncellenmesi ve yeni programlarla okul dışı öğrenme ortamlarının öğretim ortamına dahil edilmesiyle açıklanabilir (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018). Aynı şekilde Saraç (2017) yaptığı çalışmada özellikle 2012 yılından sonra okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan çalışmaların sayısında bir artış olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Bulgular incelendiğinde 2010-2022 yılları arasında okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan tezlerin 52'sinin yüksek lisans 11'inin ise doktora tezi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu konuya ilişkin yapılan doktora tez sayısının yüksek lisans tez sayısından az olması doktora seviyesinde öğrenci sayısının yüksek lisans seviyesindeki öğrenci sayısından daha az olmasıyla açıklanabilir.

2010-2022 yılları arasında okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan tezlerin daha çok nicel yöntemler, daha sonra nitel ve son olarak da karma yöntemlerle yürütüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Türkiye'de benzer şekilde gerçekleştirilen içerik analizi çalışmaları incelendiğinde de yönelimin genelde bu yönde olduğu, sırasıyla nicel, nitel ve karma araştırmaların tercih edildiği görülmektedir (Çiltaş, Güler ve Sözbilir, Göktaş vd., 2012; Kahyaoğlu, 2016). Ayrıca nicel yöntemle yürütülen çalışmalarda en çok yarı deneysel desen kullanılırken, nitel yöntemle yürütülen çalışmalarda en çok durum çalışması desenin tercih edildiği tespit edilmiştir. Karma yöntemli araştırmalarda ise en çok iç içe gömülü desenin tercih edildiği belirlenmiştir. Çalışmalarda daha çok nicel araştırmaların tercih edilmesi nitel araştırmaların daha çok zaman alması, verilerin toplanması ve analiz edilmesi sürecinin büyük bir çaba ve uzmanlık gerektirmesiyle açıklanabilir.

Okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan tezler incelendiğinde, tezlerde en çok ortaokul öğrencileri, daha sonra öğretmen ve öğretmen adaylarıyla çalışıldığı tespit edilmiştir. Akaydın ve Çeçen (2015) yaptıkları içerik

analizi çalışmalarında genel olarak ortaokul öğrencileriyle çalışıldığı sonucuna ulaşmışlardır. Ulaşılan bu sonuç çalışmada ulaşılan sonuçları desteklemektedir. Arık ve Türkmen (2009) yaptıkları çalışmalarında Türkiye’de gerçekleştirilen bilimsel çalışmalarda kolay ulaşılması nedeniyle üniversite öğrencilerinin tercih edildiğini belirtmişlerdir. Ayrıca ilköğretim, okul öncesi ve lise öğrencileriyle gerçekleştirilen çalışmaların sayısının çok az olduğu da ulaşılan sonuçlar arasındadır. Aydemir ve Toker Gökçe (2016) çalışmalarında ilköğretim öğrencileri ile gerçekleştirilen okul dışı öğrenme etkinliklerinde öğrencilerin yaşlarının küçük olması sebebiyle tuvalet, beslenme, öz bakım gibi konularda sorunlar yaşandığını belirtmişlerdir. İlkokul ve okul öncesi öğrencilerle yapılan okul dışı öğrenme etkinliklerinin sayısının az olması yaşanan bu güçlüklerle açıklanabilir.

2010-2022 yılları arasında okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan tezlerde veri toplama aracı olarak en çok ölçekler kullanırken yarı yapılandırılmış görüşmelerin ölçeklere göre daha az kullanıldığı, gözlem ve doküman incelemesi gibi nitel veri toplama araçlarının ise çok az kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Günay ve Aydın (2015) da çalışmalarında ölçek, anket gibi veri toplama araçlarının daha çok tercih edildiği sonucuna ulaşmışlardır. Çalışmalardan elde edilen bu sonuç özellikle gözlem, doküman incelemesi gibi nitel veri toplama araçlarının zahmetli olması ve değerlendirilmesinin uzmanlık gerektirmesi sebebiyle daha az tercih edildiği şeklinde yorumlanabilir.

Araştırma bulguları incelendiğinde okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan tezlerin en çok fen bilgisi öğretimi ve sosyal bilgiler öğretimi ile ilgili olduğu diğer derslerle ilgili yapılan çalışmaların sayısının çok az olduğu tespit edilmiştir. Fen bilimleri ve sosyal bilimler dersinde okul dışı öğrenme ortamlarının en çok tercih edilmesi bu derslerin doğası gereği günlük hayatta karşılaşılan canlı ve cansız varlıkları içermesi, doğayla ilişkili olmasıyla açıklanabilir. Benzer şekilde Erten ve Taşçı (2016) yaptıkları çalışmalarında fen bilimleri ve sosyal bilimleri günlük yaşamla daha bağlantılı, soyut kavramları içeren, canlı ve cansız varlıkları araştıran inceleyen dersler olması sebebiyle okul dışı öğrenme ortamlarına uygun olduğunu belirtmişlerdir. Dori ve Tall (2000) de yaptıkları çalışmalarında özellikle fen bilimleri gibi uygulama, deney ve günlük hayatla iç içe olan bir dersin okul dışı etkinliklerle desteklenmesinin uygun olduğunu ifade etmişlerdir.

Okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan tezlerin en çok non-formal ortamlarda gerçekleştirildiği, informal ortamlarda gerçekleştirilen tez sayısının az olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca non-formal ortamlardan daha çok bilim merkezleri ve müzeler tercih edilirken informal ortamlardan daha çok laboratuvar ve okul bahçesinin tercih edildiği, dijital öğrenme platformlarının çok tercih edilmediği sonuçlar arasındadır. Saraç (2017) yapmış olduğu çalışmada okul dışı öğrenme ortamı olarak en çok müze ve bilim merkezlerinin tercih edildiğini, fakat Web 2.0 gibi e öğrenme ortamlarının çok tercih edilmediğini belirtmiştir. Karademir (2018) de çalışmasında sosyal medya, artırılmış gerçeklik, Web 2.0 gibi eğitim içerikli dijital platformların okul dışı öğrenme ortamlarının tercih edilebileceğini belirtmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlardan yola çıkarak şu öneriler getirilebilir.

- Yapılan tezlerin daha çok fen bilimleri ve sosyal bilimler alanında yapıldığı görülmüştür. Bu alanların dışında diğer derslerle ilgili çalışmalar yapılabilir.
- Yapılan çalışmalarda daha çok ortaokul öğrencileriyle çalışıldığı görülmüştür. Okul öncesi ve ilköğretim öğrencilerinin de dahil edildiği çalışmalar yapılabilir.
- Yapılan çalışmalarda daha çok non-formal okul dışı öğrenme ortamlarının tercih edildiği görülmüştür. Bunların dışında informal okul dışı öğrenme ortamlarından dijital eğitim platformlarının kullanıldığı çalışmalar yapılabilir.
- Bu çalışmada yalnızca 2010-2022 yıllarından yapılan lisansüstü tezler incelenmiştir. Gelecek çalışmalarda bilimsel makaleler de incelenebilir.
- Bu çalışmada okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin içerik analizi yapılmıştır. Farklı analiz yöntemleri kullanılarak yeni çalışmalar yapılabilir.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Çalışma doküman incelemesi yoluyla yürütüldüğü için etik kurul iznine tabi değildir. Çalışmanın tüm sürecinde Committee on Publication Ethics (COPE)' tarafından belirlenen kurallara uyulmuştur.

Yazarların Makaleye Katkı Oranları

Araştırmacılar makaleye eşit oranda katkı sağlamışlardır.

Çıkar Beyanı

Yazarların çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

5. KAYNAKÇA

- Akaydın, Ş., ve Çeçen, M. A. (2015). Okuma becerisiyle ilgili makaleler üzerine bir içerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 40(178), 183-198. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2015.4139>
- Arık, R. S., ve Türkmen, M. (2009). Eğitim bilimleri alanında yayınlanan bilimsel dergilerde yer alan makalelerin incelenmesi. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, Antalya.
- Aydemir, İ., ve Gökçe, A. T. (2016, June). Okul yöneticilerinin okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin görüşleri. Paper presented at the Annual Meeting of the 3rd International Eurasian Educational Research Congress, Muğla.
- Balkan Kiyıcı, F., ve Yiğit Atabek, E. (2010). Sınıf duvarlarının ötesinde fen eğitimi: Rüzgâr santraline teknik gezi. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2(1), 225-243.
- Bamberger, Y. & Tal, T. (2006). Learning in a personal context: Levels of choice in a free choice learning environment in science and natural history museums. *Science Education*, 91(1), 75-95. <https://doi.org/10.1002/sce.20174>
- Bostan Sarıoğlu, A., ve Küçüközer, H. (2017). Fen bilgisi öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamları ile ilgili görüşlerinin araştırılması. *İnformel Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 1-15.
- Bozdoğan, A.E. (2016). Okul dışı çevrelere eğitim amaçlı gezi düzenleyebilme öz-yeterlik inancı ölçeğinin geliştirilmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 9(1), 111-129. <http://dx.doi.org/10.5578/keg.9475>.
- Braund, M. & Reiss, M. J. (2006). Towards a more authentic science curriculum: *The contribution of out of school learning*. *International Journal of Science Education*, 28(12), 1373-1388. <http://dx.doi.org/10.1080/09500690500498419>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (16. Baskı). Pegem Akademi.
- Caner, Ö. (2019). *Öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamlarında sürdürülebilir çevre eğitime yönelik tutumları* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research methods in education* (6th ed.). Routledge/Taylor & Francis Group.
- Çalışkan, H. ve Yıldırım, Y. (2021). *Okul dışı ortamlarda değerler eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çiçek, Ö., ve Saraç, E. (2017). Fen bilimleri öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarındaki yaşantıları ile ilgili görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 504-522.
- Çıltas, A., Güler, G. ve Sözbilir, M. (2012). Türkiye’de matematik eğitimi araştırmaları: Bir içerik analizi çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 565-580.
- Demir, C. G., ve Çetin, F. (2021). Okul dışı öğrenme faaliyetlerine yönelik öğretmen öz-yeterlik inançları ölçeğinin geliştirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19(1), 613-634. <https://doi.org/10.37217/tebd.901426>
- Dori, Y. J., & Tal, R. T. (2000). Formal and informal collaborative projects: Engaging in industry with environmental awareness. *Science Education*, 84, 95-113. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1098-237X\(200001\)84:1<95::AID-SCE7>3.0.CO;2-W](https://doi.org/10.1002/(SICI)1098-237X(200001)84:1<95::AID-SCE7>3.0.CO;2-W)

- Erten, Z., ve Taşçı, G. (2016). Fen bilgisi dersine yönelik okul dışı öğrenme ortamları etkinliklerinin geliştirilmesi ve öğrencilerin bilimsel süreç becerilerine etkisinin değerlendirilmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 638-657. <https://doi.org/10.17556/jef.41328>
- Eshach, H. (2007). Bridging in-school and out of school learning: Formal, non-formal, and informal education. *Journal of Science Education and Technology*, 16, 171-190.
- Falk, J. H., & Dierking, L. D. (1997). School field trips: Assessing their long- term impact. curator. *The Museum Journal*, 40(3), 211-218. <https://doi.org/10.1111/j.2151-6952.1997.tb01304.x>
- Fidan, N. (1986). *Okulda öğrenme ve öğretme* (3. Baskı). Pegem Akademi.
- Gerber, B.L., Marek, E.A., & Cavallo, A.M.L. (2001). Development of an informal learning opportunities assay. *International Journal of Science Education* 23(6), 569-583.
- Göktaş, Y., Hasaıcebi, F., Varışoğlu, B., Akçay, A., Bayrak, N., Baran, M., ve Sözbilir, M. (2012). Türkiye'deki eğitim araştırmalarında eğilimler: Bir içerik analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 443-460.
- Göloğlu, C., ve Çetin, D. F. (2021). " Okul dışı öğrenme faaliyetlerine (ODÖF) yönelik öğretmen tutum ölçeği" geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Third Sector Social Economic Review*, 56(2), 895-910. <http://dx.doi.org/10.15659/3.sektor-sosyal-ekonomi.21.05.1600>
- Günay, R., ve Aydın, H. (2015). Türkiye'de çok kültürlü eğitim ile ilgili yapılan araştırmalarda eğilim: bir içerik analizi çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 40(178), 1-22. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2015.3294>
- İleritürk, D. ve Küçüköğlu, A. (2020). Okul dışı öğrenme etkinlikleri. A. Küçüköğlu ve H. İ. Kaya (Ed.). *Kuramdan uygulamaya okul dışı öğrenme ortamları* içinde (s. 137-162). Ankara: Pegem Akademi.
- Karademir, E. (2018). Okul dışı öğrenme ortamları. O. Karamustafaoğlu, Ö. Tezel ve U. Sarı (Eds.) *Güncel Yaklaşım ve Yöntemlerle Etkinlik Destekli Fen Öğretimi* içinde (ss. 426-449). Pegem Akademi.
- Kahyaoğlu, M. (2016). Türkiye'de çevre eğitimi üzerine yapılan araştırmalar: bir içerik analizi çalışması. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (34), 50-60.
- Korkmaz, Z. S. (2020). Okul dışı ortamlarda öğretim. A. Küçüköğlu ve H. İ. Kaya (Ed.). *Kuramdan uygulamaya okul dışı öğrenme ortamları* içinde (s. 23-54). Ankara: Pegem Akademi.
- Kubat, U. (2018). Okul dışı öğrenme ortamları hakkında fen bilgisi öğretmen adaylarının görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (48), 111-135. <http://dx.doi.org/10.21764/maeuefd.429575>
- Lin, T.C., Lin, T.J. & Tsai, C.C. (2014). Research trends in science education from 2008 to 2012: A systematic content analysis of publications in selected journals, *International Journal of Science Education*, 36(8), 1346-1372, <http://dx.doi.org/10.1080/09500693.2013.864428>
- MEB. (2018). İlköğretim kurumları fen bilimleri dersi öğretim programı. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Melber, L.H. & Abraham, L.M. (1999). Beyond the classroom: Linking with informal education. *Science Activities*, 36, 3-4.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2nd Ed.). Thousand Oaks: Sage Publications.
- Ocak, İ., ve Korkmaz, Ç. (2018). Fen bilimleri ve okul öncesi öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamları hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *International Journal of Field Education*, 4(1), 18-38.

- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods* (3rd Edition). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Pedretti, E. (2002). T. Kuhn meets T. Rex: Critical conversations and new directions in science centres and museums. *Studies in Science Education*, 37, 1-42.
- Saraç, H. (2017). Türkiye’de okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan araştırmalar: İçerik analizi çalışması. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 60-81.
- Sebik Gündüz, C. Ve Kıratlı, A. D. (2021). “Görsel sanatlar öğretiminde yeni yaklaşımlar: Açık havada eğitim. *Sanat Dergisi*, (37), 296-316. <http://doi.org/10.47571/ataunigsfd.863165>
- Sontay, G., Tutar, M., ve Karamustafaoğlu, O. (2016). Okul dışı öğrenme ortamları ile fen öğretimi hakkında öğrenci görüşleri: Planetaryum gezisi. *İnformal Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 1-24.
- Şen, A.İ. (Ed.). (2019). *Okul dışı öğrenme ortamları*. Pegem Akademi.
- Şahin, A. (2021). İlkokulda alternatif eğitim uygulamaları kavramsal çerçeve. A. Şahin (Ed.) *İlkokulda alternatif eğitim uygulamaları* içinde (ss. 1-16). Eğiten Kitap.
- Tal, T., & Morag, O. (2009). Reflective practice as a means for preparing to teach out of schools in an ecological garden. *Journal of Science Teacher Education*, 20, 245-262. <https://doi.org/10.1007/s10972-009-9131-1>
- Taylor, E. W., & Caldarelli, M. (2004). Teaching beliefs of non-formal environmental educators: A perspective from state and local parks in the United States. *Environmental Education Research*, 10(4), 451-469.
- Topal, M. Y., ve Kırıyıcı, F. B. (2018). Sosyobilimsel konulara dayalı okul dışı öğrenme ortamlarında yürütülen etkinliklerin öğrencilerin karar verme becerilerine etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(5), 1667-1678. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.2200>
- Tösten, R. (2020). Okul dışı eğitim ve öğrenme. A. Küçükoglu ve H. İ. Kaya (Ed.). *Kuramdan uygulamaya okul dışı öğrenme ortamları içinde* (s. 1-22). Ankara: Pegem Akademi.
- Üner, S. (2019). *Fen grubu öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarına yönelik kaygı düzeyi değerlendirme ölçeği çalışması* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

6. EXTENDED ABSTRACT

In order for the learning process to become effective and to provide meaningful and permanent learning, the learned information should be associated with daily life. However, students generally have problems in transferring new information to daily life (Balkan Kırıyıcı & Yiğit Atabek, 2010). For this reason, it should be supported to ensure meaningful and permanent learning by doing and living not only in the classroom but also outside the classroom. Activities carried out in classroom and out of school environments not only allow students to have primary experiences, but also contribute to the concretization of the learned information and the production of solutions to problems by transferring the knowledge to daily life (Braund & Reiss, 2006). In this context, out of school learning facilitates the learning process by developing unique learning experiences and encourages the non-hierarchical relationship between knowledge and learner (Bamberger & Tal, 2006). In addition, as out of school learning environments require students to use all their senses, they facilitate remembering, support meaningful and permanent learning (Falk & Dierking, 1997) and students' learning at their own learning pace. Thus, it encourages the student and the teaching process can be made more effective (Gerber, Marek, & Cavallo, 2001; Melber & Abraham, 1999). Out of school learning environments enable students to be interested in the learning process and learn while having fun. This positively affects the academic success of the student (Dori & Tall, 2000).

When the literature on the subject in Turkey is examined, it is seen that the studies on the views of teachers, teacher candidates or students towards out of school learning environments (Bostan Sarioğlu and Küçüközer, 2017; Çiçek and Saraç, 2017; Kubat, 2018; Sontay, Tutar and Karamustafaoğlu, 2016); Academic success, skills, attitudes, etc. of the teaching process carried out in out of school learning environments. studies on its effect on (Caner, 2019; Erten & Taşçı, 2016; Topal & Kırıyıcı, 2018); It is seen that scale development studies for the out of school learning environment (Demir & Çetin, 2021; Göloğlu & Çetin, 2021; Üner, 2019) are carried out. No study has been found in which scientific studies on out of school learning environments are handled holistically. With this study, which was planned based on this shortcoming, the postgraduate theses on out of school learning environments in the sample of Turkey were handled in a holistic way and tried to look at the subject from a broader perspective. In this context, the purpose of the study is to examine the master's and doctoral theses related to the out of school learning environment between the years 2010-2022.

This study, which aims to examine postgraduate theses on out of school learning environments, is a document review study. The data source of the study consists of postgraduate theses on the out of school learning environment made in Turkey between the years 2010-2022. The studies were accessed from the Higher Education Council (YÖK) National Thesis Center database by using the keywords "out of school learning", "out of school learning environments", "out of school learning environments". A total of 81 studies were reached with keywords in the database. Eighteen of them were not included in the study because they did not meet the criteria of being written in Turkish and made after 2010. For this reason, 63 graduate studies that met the criteria were included in the study group of the research. Descriptive content analysis, one of the qualitative data analysis methods, was used in the analysis of the data. 63 studies examined within the scope of the research were evaluated and analyzed by two different coders. According to the reliability formula of Miles and Huberman (2022), the consistency between the coders was calculated as 87%.

The theses made between 2010-2022 on out of school learning environments were mostly quantitative methods (Akça, 2016; Uludağ, 2017; Yanmaz, 2017), then qualitative (Filiz, 2010; Öztürk, 2019; Ulu, 2019) and finally mixed. It was concluded that methods (Bakioğlu, 2017; Çebi, 2018; Topaloğlu, 2016) were carried out. In addition, it was determined that while the quasi-experimental design was mostly used in the studies conducted with the quantitative method, the case study design was mostly preferred in the studies conducted with the qualitative method. In mixed method researches, it was determined that the embedded design was the most preferred.

When the theses on out of school learning environments were examined, it was determined that the theses were mostly studied with secondary school students (Kayabaş, 2019; Soysal, 2019; Yıldırım, 2019), then with teachers and teacher candidates (Altundaş, 2021; Buldu, 2021). It is also among the results that the number of studies conducted with primary, preschool and high school students is very low. In their study, Aydemir and Tokar Gökçe (2016) stated that in the out of school learning activities carried out with primary school students, problems such as toilet, nutrition, and self-care were experienced due to the young age of the students. The low number of out of school learning activities with primary and pre-school students can be explained by these difficulties.

When the research findings were examined, it was determined that the theses made on out of school learning environments were mostly about science teaching and life studies teaching, and the number of studies on other courses was very few. The fact that out of school learning environments are most preferred in science and social sciences can be explained by the nature of these courses, including living and non-living beings encountered in daily life, and being related to nature. Similarly, Erten and Taşçı (2016) stated in their study that science and social sciences are suitable for out of school learning environments because they are more related to daily life, contain abstract concepts, and examine living and non-living beings. Dori and Tall (2000) also stated in their studies that it is appropriate to support out of school activities, especially for a course such as science, which is intertwined with practice, experimentation and daily life.